

The PREPARE Guidelines Checklist

Planning Research and Experimental Procedures on Animals: Recommendations for Excellence

Adrian J. Smith^a, R. Eddie Clutton^b, Elliot Lilley^c, Kristine E. Aa. Hansen^d & Trond Brattelid^e

^aNorecopa, c/o Norwegian Veterinary Institute, P.O. Box 750 Sentrum, 0106 Oslo, Norway; ^bRoyal (Dick) School of Veterinary Studies, Easter Bush, Midlothian, EH25 9RG, U.K.; ^cResearch Animals Department, Science Group, RSPCA, Wilberforce Way, Southwater, Horsham, West Sussex, RH13 9RS, U.K.;

^dSection of Experimental Biomedicine, Department of Production Animal Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Norwegian University of Life Sciences, P.O. Box 8146 Dep., 0033 Oslo, Norway; ^eDivision for Research Management and External Funding, Western Norway University of Applied Sciences, 5020 Bergen, Norway.

PREPARE¹ koostuu suunnitteluohjeista, jotka ovat vastaavanlaiset kuin raportoinnille annetut ohjeet, kuten ARRIVE².

PREPARE kattaa kolme laajaa aihealuetta, jotka määrittelevät eläintutkimusten suunnittelun laadun:

1. Tutkimuksen rakenteen laatiminen

2. Tutkijoiden ja eläinyksikön välinen dialogi

3. Tutkimuksen osatekijöiden laadunhallinta

Aihealueita ei aina käsitellä siinä järjestyksessä, kuin ne esitetään tässä ja osassa aihealueista on päällekkäisyyksiä. PREPARE tarkastuslista voidaan mukauttaa vastaamaan erityistarpeita tai erityistilanteita, kuten kenttätutkimusta varten. PREPARE sisältää ohjeistusta eläinyksikön toiminnan johtamiseen, sillä siellä tehdyt tutkimukset ovat riippuvaisia eläinyksikön toiminnan laadusta. Ohjeiden kokonainen versio löytyy Norecopa:n nettisivuilta, <https://norecopa.no/PREPARE>, jossa on myös linkit kansainvälisiin lähteisiin. PREPARE -ohjeistus on dynaaminen paketti, joka kehittyy sitä mukaa, kun laji- ja tilannekohtaisia ohjeita tuotetaan ja koe-eläintieteen hyvät käytänteet edistyvät.

Aihe	Suositus
(A) Tutkimuksen rakenteen laatiminen	
1. Kirjallisuushaut	☐ Mudosta selvä hypoteesi, josta ilmenee ensi- ja toissijaiset lopputulokset. ☐ Harkitse systemaattisten selostusten (systematic reviews) käyttämistä. ☐ Valitse käytettävät tietokannat ja konsultoitavat tietoasiantuntijat, ja määrittele hakutermit. ☐ Arvioi käytettävän lajin sopivuus, sen biologia ja soveltuvuus vastaamaan tutkimuskysymyksiin aiheuttaen mahdollisimman vähän kärsimystä, ja ottaen huomioon eläinten hyvinvointiin liittyvät tarpeet. ☐ Arvioi projektin toistettavuus ja soveltuvuus (translatability).
2. Juridiset asiat	☐ Ota huomioon, kuinka koe-eläintoimintaa tai muuta olennaista osaa koskeva lainsäädäntö vaikuttaa tutkimukseen, kuten esim. eläinten kuljetukset ja työturvallisuus. ☐ Etsi olennaiset ohjeasiakirjat (esim. EU:n ohjeistus hankearvioinnista).
3. Eettiset asiat, Hyöty-Haitta arviointi sekä humaanit päätepiisteet	☐ Valmistele yleistajuinen tiivistelmä. ☐ Keskusteltaessa eettisten toimikuntien kanssa, ota huomioon, onko tämän tyyppisestä tutkimuksesta jo olemassa kannanottoa. ☐ Huomioi 3R (Korvaaminen, Vähentäminen, Parantaminen) ja 3S (Good Science, Good Sense, Good Sensibilities/Hyvä tiede, Hyvä tarkoitus, Hyvä herkkyyys) -periaatteet. ☐ Harkitse ennakoilmoitusta ja negatiivisten koetulosten julkaisemista. ☐ Suorita Hyöty-Haitta-arviointi ja perustele kaikki mahdollinen haitta eläimille. ☐ Pohdi oppimistavoitteita, jos eläintä käytetään opetus- tai harjoittelutarkoituksessa. ☐ Arvioi projektille vakavuusluokitus (Severity Classification) ☐ Määrittele objektiiviset, helposti mitattavat ja yksiselitteiset humaanit päätepiisteet. ☐ Määrittele perustelu kuolemalle päätepiisteenä, jos sellainen on tarkoituksenmukaista.
4. Koesuunnittelu ja tilastollinen analyysi	☐ Harkitse pilottitutkimuksia, tilastollista voimakkuutta ja merkitsevyyssastetta. ☐ Määrittele koeysikkö ja päättää eläinmäärät. ☐ Valitse satunnaistamismenetelmät, ennaltaehkäise tarkkailijasta aiheutuva vääristymä (observer bias) ja valitse kriteerit mukaanlukemiselle ja poissulkemiselle.

Aihe	Suositus
(B) Tutkijoiden ja eläinyksikön välinen dialogi	
5. Päämäärät ja aikataulut, rahoitus ja työnjako	☐ Järjestä kokoukset tutkimukseen osallistuvien työntekijöiden kanssa, kun projektin alustava suunnitelma on valmis. ☐ Valmistele projektille alustava aikataulu, joka määrittää tarpeen avustamiselle valmistelussa, eläinten hoidossa, toimenpiteiden suorittamisessa ja jätteen hävittämisessä tai puhdistamisessa. ☐ Laske ja tuo esille kaikki oletetut ja mahdolliset kulut. ☐ Valmistele yksityiskohtainen suunnitelma työnjaolle ja kulujen jaolle kaikissa tutkimuksen vaiheissa.
6. Tilojen arviointi	☐ Suorita fyysinen arviointi käytettävistä tiloista arvioidaksesi rakennuksen ja tarvikkeiden taso ja tarpeet. ☐ Ota huomioon henkilöstön taitotasot, jos mukana on ylimääräisiä riskitekijöitä.
7. Koulutus ja harjoittelu	☐ Arvioi työntekijöiden tämänhetkinen pätevyys ja tarve lisäkoulutukselle tai -harjoittelulle ennen tutkimuksen alkamista.
8. Terveysriskit, jätteiden hävittäminen ja puhdistus (dekontaminaatio)	☐ Suorita yhteistyössä eläinyksikön kanssa riskienarviointi kaikille henkilöille ja eläimille, joihin tutkimus vaikuttaa suorasti tai epäsuorasti. ☐ Varmista ja tarvittaessa luo tarkka ohjeistus kaikkiin tutkimuksen vaiheisiin. ☐ Määrittele kaikelle välineistölle eristys-, puhdistus- ja hävitysmenetelmät.
(C) Tutkimuksen osatekijöiden laadunhallinta	
9. Testiaineet ja toimenpiteet	☐ Tarjoa testiaineista niin paljon tietoa kuin mahdollista. ☐ Varmista toimenpiteiden soveltuvuus ja kelpoisuus sekä tarvittavat taidot niiden suorittamiseen.
10. Koe-eläimet	☐ Päätä mitkä tiedot eläimistä ovat olennaisia tutkimukselle ja raportoitavaksi. ☐ Vältä ylijäämäeläinten muodostuminen.
11. Karanteeni ja terveyden tarkkailu	☐ Ota huomioon eläinten mahdollinen terveystaso, kaikki tarpeet kuljetukselle, karanteenille ja eristykselle, terveysterveystarkkailulle, sekä seuraukset henkilökunnalle.
12. Kasvatus ja hoito	☐ Kiinnitä huomiota eläinten lajikohtaisiin vaivoihin ja tarpeisiin, yhteistyössä asiantuntevan henkilökunnan kanssa. ☐ Keskustele akklimatisoinnista, optimaalisista kasvatusolosuhteista, ympäristötekijöistä ja kaikista näihin liittyvistä tutkimuksellisista rajoituksista (esim. ruokinnan rajoittaminen tai yksin pitämisestä)
13. Kokeelliset toimenpiteet	☐ Kehitä parannellut toimenpiteet kiinnittämiseen, kiinnipitämiseen, merkitsemiseen ja vapauttamiseen tai uudelleensijoittamiseen/kotiuttamiseen. ☐ Kehitä parannellut toimenpiteet aineiden annosteluun, näytteiden ottoon, rauhoittamiseen ja anestesiaan, kirurgiaan ja muihin teknikoihin.
14. Humaani lopettaminen, vapauttaminen, uudelleenkäyttö tai uudelleensijoittaminen/kotiuttaminen	☐ Tarkista asianmukainen lainsäädäntö ja ohjeistus hyvissä ajoin ennen tutkimusta. ☐ Määrittele ensisijaiset ja kiireelliset humanit lopetusmenetelmät. ☐ Varmista näitä toimenpiteistä mahdollisesti suorittavien henkilöiden pätevyys.
15. Ruumiinavaus	☐ Valmistele systemaattinen suunnitelma ruumiinavauksen jokaiseen vaiheeseen, mukaan lukien kaikkien eläinten ja näytteiden sijainti ja tunnistettavuus.

Viitteet

- Smith AJ, Clutton RE, Lilley E, Hansen KEA & Brattelid T (2018) PREPARE Guidelines for Planning Animal Research and Testing. *Laboratory Animals*, 52(2):135-141. <https://doi.org/10.1177/0023677217724823>
- Percie du Sert N, Hurst V, Ahluwalia A, Alam S, Avey MT, Baker M et al. (2020) The ARRIVE guidelines 2.0: Updated guidelines for reporting animal research. *PLoS Biol* 18(7): e3000410. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.3000410>

Lisätietoa

<https://norecopa.no/PREPARE> | post@norecopa.no | [@norecopa](https://twitter.com/norecopa)